

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutorium dubioru[m] circa celebratione[m] missa[rum] occurrentiu[m]

Heynlin, Johannes

Colonie, 1501

VD16 H 3452

Arti. v. Resoluit octo dubia circa vinu[m] [con]secratu[m] ante
sumpt[i]o[n]em incidentia

urn:nbn:de:hbz:466:1-34702

Septimum

- vi** **Q**uam in musto possit confici hoc sacramentum?
Sol. Potest bene confici sed non debet. nisi fuerit defecatum vel purificatum. nisi necessitas cogat. qua cogere posset etiam exprimi vinum de vva in calicem
- vii** **Q**uam vino consecrando possint vne integre permisceri.
Sol. Hoc fieri non debet. quoniam prohibuitur est. ut habet de ple. dist. ij. ca. didicimus. Neque permisceri debet vinum ex vva pressum in calicem
- viii** **Q**uam confici possit hoc sacramentum in nectare siue in vino condito. aut per species aromaticas colato
Sol. Quoad natura et species manet potest confici. non tamen fieri potest nisi in casu necessitatis
- ix** **Q**uam possit confici in vino puro absque commixtione aque.
Sol. Potest. sed non debet. unde si sacerdos ante consecrationem deprehendat aquam non esse commixtam statim commiscere debet
- x** **Q**uam et qualis debet esse aqua que vino permiscenda est.
Sol. Aqua debet esse naturalis siue elementaris et pura.
- xi** **Q**uam debeat aqua vino admisceri
Sol. Tam modica debet imponi quod vinum in sua natura et specie possit permanere. si enim a natura sua mutaretur non posset confici. Unde de vna gutta que quantumcumque parua dummodo debito tempore fuerit imposita ut possit fieri mixtio sufficit. et precipue si vinum fuerit debile
- xii** **Q**uam sufficiat quod aqua fuerit vino admixta adhuc exite in dolio.
Sol. Non sufficit. quia enim commixtio illa sacramentalis est. ideo fieri non debet antequam mysteria inchoentur vel fiat preparatio ad inchoandum et ad tardius imminente oblatione. ut scilicet possit fieri transmutatio aque in vinum
- xiii** **Q**uam quis licite possit non consecrare vinum facta consecratione panis
Sol. Non potest licite. perfecta enim debent esse sacramenta. Christus autem hoc sacramentum sub speciebus panis et vini instituit. unde de utroque offerri et consecrari debet
- xiiii** **Q**uid agendum sit si sacerdos deprehendat vinum esse congelatum in calice cum vult consecrare
Sol. Sacerdos curam adhibere debet ut resoluatur. vel per applicationem prunarum. aut panis calefacti. vel manuum calefactarum. aut per infusionem vini calefacti ut recipiat rationem actualem potus. Si tamen non resolveret nihilominus posset confici. quia per congelationem natura vini non est corrupta. Nec tamen caueri debet quod potest.
- ¶** Resoluit octo dubia que circa vinum consecratum siue sanguine christi
si ante sumptionem occurrere possunt. **Arti. v.**
- i** **Q**uid agendum sit si sacerdos post consecrationem recolat vel deprehendat aquam non fuisse admixtam vino. utrum videlicet adhuc debeat admiscere **Dubium**
- Sol.** Nullo modo debet aquam vino consecrato admiscere. quia sequeretur corruptio

Capitulum

ruptio sacramenti ad minus in aliqua parte. quod caueri debet si fieri possit. s; procedat sine admixtione aque. Admixtio em aque no est de necessitate consecrationis sed consecrantis

ii
Sol. **Dubiu** **ii** **Quotiescunq; consecrat tenetur sumere. nisi irremediabile impedi-**
mentum superueniat. Si autem aliquis sacerdos non celebra-
ns communicando sumat corpus christi. talis non debet san-
guinem sumere. sed vinum non consecratum post sumptionem
corporis.

iii
Sol. **Quid agendum est si sacerdos ex quacunq; causa non possit su-**
mere vinum. et ita etiam neq; sanguinem sumere valeat.

Si sacerdos sciat vel pbabiliter timeat q no possit absq; nausea
et periculo vomitus vel alio inconuenienti tantum vini sumere
quantum ad consecrationem necessarium est non debet celebrare.

Et si missam inceperit et nondum consecrauerit corpus incepra
deserat. Si autem post consecrationem corporis et ante consecra-
tionem sanguinis sentiat vel timeat se non posse sumere sanguis-
nem. propter nauseam ex inspectione vel odore vini consecrandi
vel alio huiusmodi accidente non debet consecrare sanguinem. s;
debet procedere sicut in illo casu vbi post consecrationem panis ca-
lix deprehenditur vacuus vel liquore non consecrabili paratus.
et no potest vini debitum haberi ad consecrandum. put tactum
est superius articulo quarto in solutione secundi dubij. Si vero
post consecrationem sanguinis et precipue circa tempus sumptio-
is eius hoc sentiat vel timeat. tutius est q no sumat. sed reuerenter
atq; diligenter reseruet vsq; ad proxima celebrationem. in qua post
sanguine tunc consecrati et sumptu sumat illu sanguine reseruatum.

Quid agendum est si cum sumi debet sanguis species vini sit co-
gelata ita q non debite possit sumi

iii
Sol. **Fiat resolutio aliquo modorum superius tactorum circa. xiiij.**
dubiu articuli quarti. hoc tñ obseruato q nullo mo supinfundat
vini calefactu. eade rone qua no dz admisceri aqua vino consecra-
to. vt circa pmum dubium huius articuli dictum est.

Quid agendum sit. si musca aut aranea vel aliud huiusmodi ce-
ciderit in sanguinem

iv
Sol. **Animal illud caute debet capi. et diligenter lauari et coburi. et abs-**
lutio cum cineribus in sacrarium mitteri. Et si absq; horrore et peri-
culo sumi possit. sanguis sumatur more consueto. Si autem pro-
pter horrorem vel periculum vel timorem vomitus sumi possit.
tunc dz effundi in aliud vas ad hoc aptum. et cum reliquis refer-
uari. Nihil em abhominabile sumi dz occasione huius sacramen-
ti. Et tunc ne sacramentu maneat imperfectum debet aliud vinum
aqua mixtu in calice poni et ulterius procedi eo mo quo superius
circasdm dubiu articuli quarti expressum est fm q an vel post
sumptionem corporis hoc deprehendatur.

Quid agendum sit si sacerdos ante sumptionem sanguinis depre-

vi

Quid agendum sit si sacerdos ante sumptionem sanguinis depre-

Quid agendum sit si sacerdos ante sumptionem sanguinis depre-

Quid agendum sit si sacerdos ante sumptionem sanguinis depre-

Quid agendum sit si sacerdos ante sumptionem sanguinis depre-

Septimum

- Sol.** hendat venenum esse immissum in calicem
Nullo modo debet sumere nec alteri dare. ne calix vite vertatur
in mortem. sed debet infundere in aliud vas aptum. et ulterius p
cedere modo in precedenti dubio expresso.
- vij** **Dubium**
Quid agendum sit si sanguis effundatur per negligentiam non
ex toto sed in parte. vel aliquid stillauerit de calice
- Sol.** Quocumque sanguis ceciderit extra calicem statim reuerenter re
colligatur discretiori modo quo fieri poterit et in calicem refunda
tur. Si autem nullatenus recolligi possit tunc cito lambatur aut
absorbeat per sacerdotem ne vel defluat vel imbi
batur a re illa super quam ceciderit. Nec obstat si nondum sum
pserit corpus christi. quia necessitas hic cogit ut sanguis suma
tur ante corpus. ¶ Si vero sacerdos non posset hoc tam celes
riter facere. vel vbi de hoc graue scandalum timeatur si ipse hoc
faceret. tunc potest et debet ministrans ad missam. (si saltem sit dispo
situs ad minus per veram contritionem et propositum confiten
di et cum hoc sit ieiunus et) hoc facere. Et precipue si celebrans
verbo vel signo id iubeat. Et si ministrans non fuerit dispositus
poterit et debet hoc alius dispositus facere. etiam si sit laicus. ne
cessitate ad hoc urgente. Melius est enim id facere quam quod enormis
irreuerentia fieret venerabili sacramento. ut puta canis vel aliud
animal inciperet lambere vel desuper mingere aut quod pedibus calcet.
aut alia homini irreuerentia abhominabilis. pringat. ¶ Si pres
rea sanguis ceciderit in terram vel super tabulam aut aliam homini post
actorem eorum quae iam dicta sunt radat locus quem tetigit et quod abrasus
fuerit purgetur. et cinis intra altare vel sacrarium recondatur. ¶ Si
autem sanguis lintheum altaris unum vel plura tetigerit. fiat post supra
dicta trina lotio illius vel illorum cum aqua munda calice supposito. ut
in illi aqua ablutionis recipiatur. quae postea sumatur a celebrante vel mi
nistrante. Si tamen propter nauseam sumi non possit. recondatur talis ablutio
iuxta altare vel mitrat in piscinam. ¶ Sicut etiam agendum est si super ali
quam vestem consecratam sanguis christi ceciderit vel illa casu aliquo tetigerit
¶ Si autem sanguis super vestem non consecratam ceciderit vel tetigerit post
trina ablutionem factam eo modo quae supra dictum est illa pars vestis rescin
datur et in altari vel sacrario cum alijs reliquijs reponatur. vel illa pars ve
stis igne comburatur. si sacerdoti magis expediat hoc videre. et ciner
es recondantur iuxta altare vel sacrarium ut supra tactum est. ¶ Tutum
etiam est ut vestis illa super quam sanguis christi ceciderit ad usum potum
non assumatur. sed vestis consecrata cultui diuino apta ex ea fiat vel reco
ndatur vel purgetur. ut supra dictum est. Sicut etiam modo agendum videtur si san
guis christi tetigerit capillos sacerdotis vel ceciderit super barbam eius
¶ Fienda est enim ablutio capillorum eo modo quae supra dictum est de veste. et fiat
abrasio capillorum vel barbe et comburantur et ponantur cineres in sacra
rio. ¶ Si autem sanguis christi tetigerit caput aut faciem vel aliam partem
corporis nudam. sufficit quod diligenter et discrete lauetur et de ablutione fiat
ut supra dictum est de ablutione vestis et aliarum rerum etc.

Capitulum

- Dubiū** viij **Sol.** Quid agendum si sanguis ex toto effundatur: ita q̄ nihil penitus maneat in calice quod sumi possit.
- Sol.** Si de effuso aliquid recolligi possit vel lambi aut forberi aut sugi agendum est vt in solutōne p̄cedentis dubij tactum est. Si autē nullum istoz fieri possit ne sacramentū maneat imperfectum p̄parandus est calix de nouo cum uino z aqua. z ulterius p̄cedendū est sicut in casu quo calix post p̄secratōnem corporis uacuis deprehenditur vel inepto liquore p̄paratus vt superius arti. iij. circa resolutōnes secundi z quarti dubiorum expressum est.
- Arti. vi.** ¶ Resoluit sex dubia q̄ circa sanguinem post eius sumptōem occurrunt
- I.** Quid agendum sit si sacerdos post sumptōnem sanguinis deprehendat aliquam guttam adherere orificio calicis. vel exteri⁹ in pede vel in alia parte calicis.
- Sol.** Si certus sit q̄ illa gutta sit consecrata: quia uidelicet scit se post preparatōnem calicis diligenter absterisse calicem tam exterius q̄ etiam interius ab illo loco ubi stat uinum infusum. tunc debet sumere illam guttam ante sumptōnem ablutōnis. Si autem sit dubius an sit consecrata sumat sub hac generali intentione z cōditione si sit consecrata. Si uero certius sit q̄ nō sit consecrata sumat cum ablutione. vel postea abstergat si exteri⁹ adhereat. Quo modo autē hateri possit probabilis certitudo in tali vel in alijs casibus consimilibus patebit ex capitulo sequenti articulo primo circa resolutōem tredecimi dubij z sequentium.
- ii.** Quid agendum est si post sumptōnem sanguinis deprehendat sacerdos aliquam guttam vel liquorem sp̄ei uini adherere calice vel manipulo aut alteri huiusmodi.
- Sol.** Si certus sit de consecratione istius gutte vel liquoris lambat vel sugat. z procedat vt superius in solutōne septimi dubij articuli p̄cedentis dictum est. Si uero dubitet. faciat hoc sub cōditione vt circa p̄cedens dubium dictum est. Si autem certus sit q̄ non sit consecratus liquor ille vel gutta. tunc non est curandum de tali.
- iii.** Utrum statim post sumptōnem sanguinis debeat fieri ablutio digitorum super calicem. Ex quo enim adhuc in calice remansit aliquid qua species uini. ut pura humor quidā siue humiditas sub qua sanguis continetur. tales species si uinum supfundatur corrumpuntur. z sic ibi desinet esse sanguis christi. Quid igitur agendum sit. vt sumi possint absq̄ corruptōne.
- Sol.** Circa hoc sacramentū de possibilibus est agendū qd̄ decentius est. z pro maiori reuerentiā tanti sacramenti p̄uenientius. Non est autē possibile vt sp̄es sacramentales circa huius sacramenti celebrationem diu manere possint incorrupte. immo necesse est vt cito corrumpantur. Cum enim post sumptōnem in stomachū descendunt nō diu p̄sistere possunt incorrupte. nō solū p̄pter subsequenter debite ablutōis sumptōem. sed z p̄pter p̄mixtionē humorū in